

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31P/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123200537
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123200537.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, K. - O., v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov: matka: W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, K. - O., adresa na doručovanie: E. B. XX, Y., zastúpená: Palkovič advokátska kancelária, s.r.o., Kapitulská 20, Trnava, otec (navrhovateľ): W. T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, K. - O., o návrhu navrhovateľa - otca na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom zverení maloletého Y. B. do osobnej starostlivosti otca, t a k t o

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Dňa 31.01.2023 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh otca, ktorým sa domáha, aby súd vo výroku I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by uložil matke povinnosť dočasne odovzdať maloletého Y. B. do osobnej starostlivosti otca a vo výroku II. určil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmenu zverenia maloletého Y. B. do osobnej starostlivosti otca.

2. Navrhovateľ - otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia okrem iného odôvodnil aj tým, že rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 31P/49/2020 zo dňa 19.01.2022 bolo jeho manželstvo s matkou maloletého rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol maloletý na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok. Tento rozsudok nadobudol okrem výroku III. (o určení otcovej vyživovacej povinnosti) právoplatnosť. Maloletý je v osobnej starostlivosti matky od 02.08.2021 na základe uznesenia Okresného súdu Trnava o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. 11P/44/2021. Po tom, čo matka opustila spoločnú domácnosť, v ktorej žili (na adrese W. XX, K. - O.), presťahovala sa aj s deťmi do bytu v Y. na adresu E. B. XX. V tomto byte v súčasnosti žije matka, ich tri spoločné deti a matkin priateľ. Maloletý Y. navštevuje ZŠ v Y., tretí ročník. Taktiež navštevuje ZUŠ hru na akordeón a futbalový klub v N.. Maloletý má v súčasnosti vytvorené široké sociálne zázemie; v blízkosti do 2 km bývajú jeho starí rodičia, strýko, teta, krstní rodičia, bratrance, sesternice, má tam spolužiakov a bratrancov. S maloletým sa otec stretáva podľa rozhodnutia súdu. S otcovou priateľkou aj s jej dvoma deťmi vychádza maloletý dobre, vzájomne sa rešpektujú a majú priateľské vzťahy. V rámci vyporiadania BSM s matkou maloletého zostal otcovi rodinný dom v O., kde pred rozvodom spolu s matkou maloletého žili, a kde má maloletý stále svoju detskú izbu plne zariadenú a vyhovujúcu jeho potrebám a záujmom. Posledné dva roky predstavujú pre maloletého turbulentné obdobie, zažil viaceré zmeny, ktoré sú pre neho zásadné a vyžadujú, vzhľadom na jeho pomerne útlý vek, dostatočný časový priestor na to, aby sa s nimi maloletý vyrovnal. Nesporne pozitívny faktor pri vyrovnávaní sa maloletého s novými skutočnosťami zohráva práve jeho rodinné zázemie v širšom zmysle, keď pocit istoty a stability mu dávajú práve príslušníci rodiny v širšom zmysle - starí rodičia, súrodenci a ich deti z otcovej strany. Rovnako podstatné sú jeho väzby s kamarátmi a spolužiakmi. Podľa názoru otca, ktorý si vytvoril pozorovaním maloletého a na základe toho, čo mu maloletý hovorí, sa vzťahy maloletého s jeho bratmi zhoršili. Často sa hádajú a ich nezhody

resp. spôsob ich riešenia podľa otca už prekračuje mieru bežných „prekáračiek“ medzi súrodencami. Ako príklad možno uviesť situáciu, kedy podľa vyjadrenia maloletého, ho jeho starší brat Z. mal udierať s papučou po hlave, zatvárať do spálne, vláčiť po zemi, brániť mu odísť zo spálne. Bolo to kvôli tomu, že maloletý chcel pozeráť TV a on mu to nechcel dovoliť, pretože má „zaracha“, to je forma trestu, ktorú priniesol do sveta jeho detí priateľ matky. Sú to rôzne časové zákazy, na rôzne aktivity - pozeranie TV, hranie sa na PC a pod. Museli sa tam tak tlčiť, že to pobúrilo dolnú susedu natoľko, aby vyšla k nim do bytu a domáhala sa prehliadky maloletého, či mu niekto neublížil. V tejto súvislosti otec vyhľadal pani, ktorá išla deti skontrolovať, aby si overil, či maloletý hovorí pravdu. Pani suseda mu potvrdila, že počula veľký rámus, išla zaklopať do bytu a domáhala sa kontroly maloletého, či je v poriadku. Taktiež sa od pani susedy dozvedel, že ju následne navštívila jeho bývalá manželka - matka maloletého, ktorá jej vytykala, prečo sa do nich stará, že si to nepraje a svojou návštevou vraj spôsobila synovi Z. traumy, a ten jej teraz nebude ochotný strážiť maloletého. Pani suseda uviedla, že je ochotná k tejto udalosti prísť kedykoľvek vypovedať aj na súde.

Priateľ matky maloletého sa do ich spoločnej domácnosti nasťahoval natrvalo v auguste 2022. Deti zrejme ešte prítomnosť nového člena v domácnosti nespracovali a vyskytujú sa medzi ním a deťmi incidenty, o ktorých má otec informácie od maloletého. Prvý krát sa o tom, že priateľ matky fyzicky napadol staršieho syna F. dozvedel v októbri 2022 od maloletého. Maloletý mu taktiež začal rozprávať, ako ho priateľ matky chytil pod krk za tričko, ako by ho chcel uškrtiť, pričom sa vulgárne vyjadroval na jeho osobu a na osobu starého otca. Uvedené správanie priateľa matky neskôr potvrdila aj samotná matka pri telefonickom rozhovore s partnerkou otca dňa 24.12.2022. Počas tohto obdobia, z ktorého zmeny sa na maloletom podpísali, došlo k výkyvom a zmenám v jeho správaní, čiastočne sa zhoršil jeho prospech v škole. Začal byť agresívnejší, nepozornejší, vyžadoval si pozornosť, otec mal u neho pocit straty sociálnych návykov, maloletý sa prestal umývať, splachovať záchod, zdravieť sa. Tieto zmeny vyzoroval počas dní, ktoré s ním strávil v rámci styku upraveného súdom. O uvedených problémoch kontaktoval aj matku maloletého, ktorá mu však na jeho správy neodpovedala. Dňa 20.01.2023 kontaktoval otec maloletého jeho triednu pani učiteľku a z jej vyjadrenia možno usúdiť, že u maloletého dochádza už k miernej stabilizácii.

Vo vzťahu k matke maloletého otec uvádza, že jej postoj k nemu ako k manželovi, ale aj ako k otcovi ich synov je už z obdobia krátko pred začatím konania o rozvod manželstva viac než komplikovaný. Celé obdobie od rozvodu používa ich spoločné deti ako nástroj pomsty, čím ubližuje najmä deťom. K maloletému sa matka od začiatku po rozvode správa ako k dospelému a vyžaduje od neho veci, ktoré sú pre neho nepochopiteľné. Maloletý si počas prítomnosti u otca neustále stráži čas, vie presne kedy má odo neho odísť a ak sa blíži hodina kedy ho má odvieť k matke, pýta sa ho aj niekoľko krát za hodinu, koľko je hodín. Žiadny darček, ktorý dostane od otca, nesmie priniesť do bytu matky. Ak si ho donesie, pri najbližšej príležitosti ho musí vrátiť naspäť. Matka sa s maloletým rozpráva napríklad o výživnom, rieši s ním veci, ktoré nepatria do sveta detí. Ak ju neuposlúchne v čomkoľvek, nasleduje trest. Keď sa maloletý vráti od otca k matke, okamžite nasleduje výsluch, vyťažovanie maloletého, a ak urobí niečo, čo je v rozpore s predstavami matky, nasleduje trest. Matka zakázala maloletému komunikovať akékoľvek udalosti, ktoré sa udejú u nej v byte, za porušenie mu udeľuje trest. Ihneď na začiatku mu povedala, že k otcovi bude chodiť len na návštevu. Matka má tendencie otca kriminalizovať a za negatívne javy v jej živote pripisovať zodpovednosť otcovi maloletého a jeho rodine. Pri poslednom stretnutí s maloletým hovoril maloletý aj o tom, že sa majú presťahovať do M., z čoho obvinil otca, že to je jeho chyba, a ak by sa nepresťahoval, tak by už nebol s matkou a nikomu by tu aj tak nechýbal. Otec s maloletým o žiadnom sťahovaní do M. nehovoril, o tejto skutočnosti sa dozvedel zo zásielky zo súdu a nemal možnosť to s maloletým riešiť. Sťahovanie teda musel maloletý podľa názoru otca riešiť so svojou matkou. Rovnako sa o sťahovaní dozvedel z e-mailu, ktorý mu zaslala matka maloletého a v ktorom mu oznámila, že sa mieni presťahovať do iného mesta, navrhla mu iný rozsah styku s maloletým a v závere ho požiadala o súhlas s maloletého novou školou. Na tento e-mail otec reagoval, avšak matka s ním už ďalej odmietla komunikovať. Z reakcie maloletého je však evidentné, že spôsob, ako to bolo s maloletým odkomunikované zo strany matky nebol adekvátny, maloletého to rozrušilo a bol v ňom navodený pocit ultimatívnej situácie - buď sa presťahuješ a budeš s matkou alebo nie a nebudeš s matkou; bol v ňom navodený aj pocit, že jeho osoba je bez záujmu a ľahostajná starým rodičom i ostatným. Jeho pocit strachu, ničotnosti a opustenia sa otec pokúsil vyriešiť ubezpečením, že ho ľúbi aj on aj jeho matka a aspoň krátkou návštevou starých rodičov, ktorá ho potešila a opäť nadobudol pocit, že nie je sám a má okolo seba ľudí, ktorí ho ľúbia. Od augusta 2022 sa začalo totiž meniť aj správanie matky maloletého voči starým rodičom zo strany otca, začala eliminovať príležitosti pre deti na stretávanie so starými rodičmi. Dňa 23.1.2023 bola otcovi doručená výzva súdu na vyjadrenie sa k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o nahradenie súhlasu otca so zmenou školy maloletého. Z daného návrhu

sa dozvedel, že vo veci prestupu maloletého už bolo na základe žiadosti matky vydané rozhodnutie riaditeľom ZŠ N. v M. o prijatí maloletého na školu od 1.3.2023, hoci jeho súhlas daný nebol, voči ktorému rozhodnutiu podal otec odvolanie, keď so zmenou pobytu maloletého a školy nesúhlasí. Otec nespochybňuje právo matky riešiť bytovú otázku, ale tieto zmeny by neboli v záujme maloletého, keď aj podľa vyjadrenia učiteľky došlo u neho v správaní k miernemu zlepšeniu, ktorý trend je potrebné podporovať a jeho situáciu po mnohých zmenách zastabilizovať.

Po rozvoze zostal otcovi maloletého rodinný dom v O. a tento dom je po všetkých stránkach vhodný pre zabezpečenie záujmov maloletého tak, aby jeho sociálny svet ostal zachovaný. Podľa jeho názoru je v najlepšom záujme maloletého, aby zotrval v súčasnom prostredí pri zachovaní všetkých jeho aktivít, a preto je pripravený zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého a prispôbiť tomu svoj pracovný a osobný život. S maloletým je v pravidelnom kontakte, vždy sa oňho postará a ten je oboznámený i s prostredím, v ktorom žije otec, ako aj s jeho priateľkou a jej deťmi, s ktorými maloletý vychádza. Rovnako je v záujme maloletého, aby boli zachované jeho vzťahy aj so širšou rodinou a všetky jeho záujmové a školské aktivity. Vzťah maloletého s matkou otec vždy rešpektoval, je si vedomý, že matka je v maloletého živote nenahraditeľná, a preto súhlasil, aby jej boli deti zverené do starostlivosti. Ak by bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti, nebránil by matke v stretávaní sa s maloletým. Na základe vyššie uvedených skutočností preto navrhuje, aby súd po vykonanom dokazovaní nariadil neodkladné opatrenie, ktorým súd uloží matke povinnosť dočasne odovzdať maloletého Y. B. do osobnej starostlivosti otca a určí, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmenu zverenia maloletého Y. B. do osobnej starostlivosti otca.

3. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. (2)

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

7. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

8. Podľa § 367 ods. 1 a 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (3)

9. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba zväčša predbežnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto dočasná úprava sa musí javiť ako naliehavá. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozený život a zdravie maloletého, výživa

maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého. Neodkladné opatrenie podľa § 367 CMP vyžaduje pre svoje nariadenie existenciu zásadných a obzvlášť urgentných dôvodov najmä v podobe akútneho ohrozenia maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa.

10. Po oboznámení sa s návrhom otca a s jeho prílohami (mailová komunikácia rodičov, LV č. XXXX pre k.ú. O., odvolanie otca proti rozhodnutiu riaditeľa ZŠ v M., zvukové nahrávky maloletého, list adresovaný ÚPSVaR Pie) dospel súd k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Navrhovateľ vo svojom návrhu nepreukázal žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť a neodkladnosť rozhodnutia o zverení maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Takýmto dôvodom na urgentnú zmenu výchovného prostredia maloletého nie je ani otcom tvrdené zhoršenie súrodeneckých vzťahov (ktoré, aj ak by existovalo, môže byť dočasným a iba bežnou etapou vo vývoji maloletých detí v rámci rodiny, zvlášť ak ide o viacerých chlapcov v jednej domácnosti), ani aktuálne podmienky bývania matky z hľadiska veľkosti jej bytu (ktoré matka zjavne i postupne rieši). Súd mal za osvedčené, že maloletý má zabezpečenú riadnu výživu, rovnako ako je o neho zabezpečená riadna osobná starostlivosť zo strany matky, ktorá túto vykonáva na základe súdom schválenej rodičovskej dohody v rozvodovom konaní po obsiahlom vykonanom dokazovaní a otec sa s maloletým stretáva podľa uzatvorenej rodičovskej dohody. Žiadna zo skutočností tvrdých otcom nepredstavuje dôvod na urgentnú zmenu starostlivosti v podobe odovzdania maloletého do starostlivosti otca. Súdu je známe (aj z rozvodového konania), že vzťahy medzi rodičmi maloletého sú náročné, vyvolávajúce rôzne konfliktné situácie (aj pri odovzdávaní maloletého), avšak konfliktnosť vzťahov medzi rodičmi po rozvoze taktiež nemôže byť dôvodom na zmenu starostlivosti o maloleté dieťa, ale je dôvodom na prácu samotných rodičov na svojom rodičovskom vzťahu a komunikácii v záujme maloletého dieťaťa. Otec v návrhu poukazoval, okrem iného, na matkou plánovanú zmenu školského zariadenia maloletého do M., ktorá mu v čase prebiehajúceho školského roka neprospeje, avšak o takejto zmene súdom dosiaľ rozhodnuté nebolo, a teda uvedená argumentácia ako podklad na urgentné riešenie situácie maloletého cestou neodkladného opatrenia je predčasnou. Súd sa stotožňuje s tým, že stabilita výchovného prostredia maloletého je jedným zo základných aspektov definujúcich záujem maloletého, a maloletý ju, po viacerých prekonaných zmenách, nevyhnutne potrebuje. Súčasne však poukazuje na to, že zmena osobnej starostlivosti o maloletého, o ktorú žiada otec, by predstavovala práve zásah do tejto stability jeho výchovného prostredia, ktorú postupne nadobúda, čo sa má prejavovať i v istej stabilizácii jeho správania v škole.

11. Súd tak nedospel k záveru, že by bolo potrebné neodkladným opatrením bezodkladne upraviť pomery účastníkov, keďže starostlivosť o maloletého je zabezpečená a maloletému nehrozí žiadne nebezpečenstvo. Keďže tak neboli osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletého dieťaťa alebo maloleté dieťa samotné je ohrozené, teda sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutá navrhovateľom, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).